

DM ajánló

MA

A JGYMK NYUGDÍ-JASKLUBJÁBAN (Kossuth L. sgt. 53.) 9-től 15 óráig beszélgetés az idős kori turizmusról.

A SZÁZSZORSZÉP GYERMEKHÁZBAN a Százszorszép Színház Hagymácska című báb-mesejátéka 9.30 és 10.45 órákor, Kököjszi bérletben; 18 órákor a Biokultúra Egyesület foglalkozása.

ZSEBIBABA KUCKÓJA – kismama-kisbaba-klub 10 órától a Bálint Sándor Művelődési Házban.

AZ IFJÚSÁGI IRODÁBAN (Dózsa Gy. u. 5.) 13-tól Alba óra; 14-30-tól 15.30-ig pszichológiai és életvezetési tanácsadás; 16-tól 18 óráig védőnői-életmód tanácsadás, valamint életmód-klub.

A TECHNIKA HÁZBAN 15.30-tól 18 óráig építész szaktanácsadás.

HANG-CSEND-JÁTEK Időországban – zenés fül-törővel egybekötött hangverseny gyerekeknek és felnőtteknek délután 4 órákor a Bálint Sándor Művelődési Házban. Közreműködik a Szegedi Zenekonzervatórium Utóhangszeres Együttese és Nagy Gábor (szintetizátor).

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN 17 órákor természetbúvár-klub: Olaszországi képeslapok. Előadó Somogyi Károlyné fotóriporter; 20 órákor Sebestyén Márta, a Kálka és a Muzsikáló együttes közös koncertje.

KLETZ LÁSZLÓ képzőművész A szeretet nyelvén, avagy konstruktív álmok című kiállítását délután fél 6 órákor nyílik a Bálint Sándor Művelődési Házban. Bevezetőt mond: Kiss Ernő mb. igazgató.

ALESSANDRO PASSUELLO orgonaművész ad hangversenyt 19 órától az Alsóvárosi Ferences Templomban (Mátyás tér). Közreműködik Tomik Margit (ének).

MIÉNK A VÁROS – közéleti fórum a Bartók Béla Művelődési Központban, 19 órától. Téma: Sétáló belváros. Vendég: Novák István főépítész, Körtvélyes Csaba közlekedési mérnök.

A REGŐS BENEDEGÜZBAN 22 órától Rock Térítő Missionáriusok.

HOLNAP

AZ IFJÚSÁGI IRODÁBAN (Dózsa Gy. u. 5.) 13-tól Alba óra, 16.30 és 17.30 között mobilitás (speciális külföldi csereprogramok), 17 órától Amiga klub.

AZ ALKOTÓHÁZ (Árboc u. 1-3.) programja: ma, 16.30-tól fazekas szakkör gyermekeknek; holnap, 15 órától hímezés, 15.30-tól fazekas szakkör felnőtteknek, 16-tól kósárfonás.

napló

MA

A MUNKÁSPÁRT belvárosi alapszervezete 16 órákor taggyűlést tart a Fő fasor 9. szám alatti Munkás Művelődési Otthonban.

Rabbit kérnek a szegedi zsidók

Külföldre csábítják őket

Dr. Lednitzky András, a szegedi hitközség világi elnöke: „Zsinagógánk nyitva áll az új rabbi előtt.” (Fotó: Gyenes Kálmán)

Hosszabb ideje betöltetlen a szegedi rabbi tisztsége. A város zsidó hitközsége a magyarországi zsidó egyház vezetőinél azt sürgeti, hogy a budapesti rabbiképző intézet idén végző három rabbija közül egyiket biz- zák meg a szegedi vallási vezetői feladatokkal. A szegedi hitközségnek jelenleg 250 tagja van.

A szegedi zsidó hitközség vezetői az elmúlt időszakban több levélben kértek segítséget dr. Schweitzer József országos főrabbitól és dr. Schöner Alfrédától, a rabbiképző rektorától, hogy az intézet végzősei közül küldjenek Szegedre rabbit. A város zsidó hitközsége hosszabb ideje saját vallási vezető nélkül működik; jelenleg egy vallástanárként is tanult izraeli orvoshallgató, valamint Klein Márton, a zsinagóga 86 esztendő kántora vezeti a péntek délutáni és szombat délelőtti istentiszteleteket. Már Szedeg utolsó rabbija, Schönberger András sem a városban lakott, 1995 és 1997 között Pécsről járt Szegedre. Idén azonban rabbi híján még a zsidóság nagyobb ünnepein is csak a rabbiképző növendékei jártak le istentiszteletet vezetni Budapestről.

A szegedi zsidó hitközségnek 250 regisztrált tagja van, de a város zsidóságának számát ennek mintegy kétszeresére tartják. Szegeden a

Egy évszázad - két rabbi

A szegedi zsidóság leghíresebb két főrabbija Löw Lipót (1811-1875, Szegeden: 1850-1875) és fia, Löw Immanuel (1854-1944, Szegeden: 1878-1944) volt. Löw Lipót Morvaországban született, Pesten, Pozsonyban és Békéscsabán tanult. A magyar zsidóság jogaiért folytatott harc egyik főalakja volt. Az 1848-1849-es szabadságharcban tábori lelkesítőként mondott szónoklatokat, ő indította a magyarországi zsidók első tudományos lapját. Löw Immanuel több mint 6 évtizedig volt Szeged főrabbija. Ő vezette be Magyarországon elsőként a magyar nyelvű hitközségi beszédet. Botanikusként ő ültette a zsinagóga körüli fákat. Az országgyűlés felsőházának képviselőtagja volt. 1944-ben a németek hurcolták el. Budapesten egy vasúti kocsiban haldokolva találták rá.

Holocaust után fokozatosan csökkent a zsidók száma: 1945 és 1948 között, majd 1956-ban az izraelita lakosság jelentős része vándorolt ki az Egyesült Államokba, Kanadába, Ausztráliába és Izraelbe. A megmaradtak közül sokan felköltöztek Budapestre. A kommunista rendszer a zsidó vallásnak sem kedvezett. Ezeket az éveket Magyarországon mindössze 5-6 városban végezték a szervezett hitközség (ma 27 ilyen van). A felszín alatti antiszemitizmus mellett a vidéki pártvezetés „álzsidói”, a zsidó voltukat ellensúlyozni akaró funkcionáriusok is sok megpróbáltatást okoztak a hitközségek életének. 1967-ben például

egyetemistáknak szervezett kulturális találkozói miatt a cionizmus vádjával mozdították el helyéről Raj Tamás akkori szegedi főrabbit. A többi egyházhhoz hasonlóan a zsidó hitközség is a kilencvenes évek elején lendült ismét fel, amikor számosan tértek vissza a zsinagógához. 1989 őszén részben felújított formában ismét megnyílt a szegedi zsinagóga is, amely Európa legnagyobbjai közé tartozik. 1993-ban megalakult „A szegedi zsinagógáért” Alapítvány, s ezzel a szegedi zsidóság történetében először fordult elő, hogy a hitközség egy alapítvány kezelésébe adta templomát. 1996-ban a hitközségben korosztályi váltás zajlott le, melynek so-

rán az előjárók mintegy fele kicserélődött: a szegedi zsidóság élére dr. Lednitzky András világi elnök és dr. Gráf Imre ügyvezető elnök került.

A jelenlegi rabbihiány oka, akárcsak a többi egyház paphiánya esetében, a rendszer éveire nyúlik vissza. Magyarországról 1956-ban a vidéki rabbik többsége külföldre távozott, utánpótlás pedig nem volt, noha Közép-Európában egyedül nálunk működött rabbiképző intézet. Ma az országban mindössze kilenc rabbi és főrabbi él, s közülük is csak egy lakik vidéken (Pécsett). Utánpótlásként jelenleg kilenc rabbijelölt tanul a rabbiképző intézetben. Az alacsony szám annak köszönhető, hogy nem könnyű rabbivá válni: a felvétel előtt el kell végezni valamely tudományegyetemi szakot (ajánlott a judaisztika vagy a zsidó vallástanári szak), s a tanulmányok ezután még 6 évig tartanak. A kilenc rabbijelölt közül idén hárman végeznek, s a hitközség egyikük szegedi megbízását szeretné elérni a zsidóság magyarországi vezetőinél. A kérés azért is ké- nyes, mert a fiatal rabbijelöltek számára a külföldi meghívások nagyobb vonzerőt jelentenek a hazaiaknál. A budapesti intézetben végző fiatalokat az Egyesült Államoktól Európa számos országáig jól fizető állásokkal várják.

Panek Sándor

Szlovákiai csehek és magyarok

Anyanyelvi rontás

veket, amelyek használata a „jó szlovákok” számára feltétlenül gyanús. A kormánypárti Slovenská Republika napilap a múlt héten például élesen kikelt az ellen, hogy olyan időben vetítenek a televízióban eredetiben népszerű cseh filmeket, amikor azokat a fiatalok is láthatják, s ezzel erősen „megrontják anyanyelvüket”. A lap azt már nem mondja meg, hogyan kellene megoldani ezt a kínos helyzetet. Esetleg az erotikus programok közé sorolni, vagy egyszerűen megszüntetni őket, azért mert csehek?

Hasonlóak a cseh és a magyar kulturális szövetségek gondoljai is, bár ezen a területen a csehek jobban állnak. Míg a Csemadok évek óta a kulturális tárcától „nullás támogatást” kap, addig a csehek 1997-ben mégis kaptak 369 ezer koronát tevékenységükre, és 1,3 millió koronát a Česká Beseda című nemzeti ségi lap kiadására. A tárca azonban ezt a pénzt is rendszeresen olyan későn adja, hogy hivatalosan már nem lehet elfogyasztani, s vissza kell adni. Ugyanakkor összehasonlításképp: a szlovákok Csehországban csak lapki-

adásra évente nyolcmillió koronát kapnak.

Hasonlóan a szlovákiai magyar kisebbséghez a csehek is azt követelik, hogy szülessen meg végre a nemzeti kisebbségekről szóló törvény, amelyben a cseh nyelv jogállását is rögzítenék.

A szlovák kormány azonban úgy a magyarok, mint a csehek követeléseire hallgatással válaszol. A kisebbségek követeléseit Szlovákiában visszhang nélkül maradnak. Persze ez csak akkor igaz, ha a szlovák nacionalisták és a Szlovák Nemzeti Párt gyakran hangoztatott jelszavát: „másébból nem ké- rünk, a miénk pedig nem adjuk” nem tekintjük egyfajta válasznak – szögezi le a Lidové Noviny.

miről írt a DM?

• 75 éve

Felső Tisza-part helyett a Kálvária utca

A Felső Tisza-part gyalázatosan megrongálódott kocsijának kikövezése érdekében, mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt széleskörű akciót indítottak az érdekelt vállalatok.

Akkor úgy látszott, hogy a tanács és a polgármester is honorálja a teljesen indokolt kívánságot, s kimondta, hogy a megvá-

sárolt kiskocka-mennyiséget ennek a rendkívül forgalmas útnak a kikövezésére használják fel. De csak akkor, ha az érdekelt vállalatok kétféle kamatmentes kölcsönt adnak a városnak. Ebből már valamivel több, mint a fele be is folyt a város pénztárába. A munka megindulását állandóan halogatta a tanács. (1923)

• 50 éve

Ezt írja az olvasó

Azt hiszem, minden szegedi dolgozó nevében beszélek erről a kérdéssről e lap hasábjain. Tudjuk, hogy az új Délmagyarország leleplezi a megbújó ellenséget, szócsove lesz az üzemek, irodák és a földek dolgozó népének. Kiáll a kisemberek érdekeiért, elősegíti a boldogságukat. Legfontosabb

feladat vár azonban a Dél-magyarországra szellemi és világnézeti elmaradottságunk pótlásánál. Minden tekintetben megújított lapunk, a régi rendtartalmatlan, szenzációhajhász, silány újságjai természetesen nem voltak alkalmasak arra, hogy megtanítsák a népet újságot olvasni. (1948)

• 25 éve

Újdonságok a paprikában

Élelmiszeripari gyártmányfejlesztési ankét volt Szegeden. Az ország számos konzervgyárának és más élelmiszeripari üzemének szakemberei az új élelmiszeripari eljárásokkal, a korszerű gyártmányok készítésével kapcsolatos kérdéseket vitatták meg. Foglalkoztak többek

között a Paprikafeldolgozó utóbbi években produkált újdonságaival. A hagyományos fűszerpaprikafeldolgozás mellett ugyanis ez az üzem készletek gyártását is bevezette. Az évi csaknem egymilliárd forintos termelési értékének körülbelül a fele készétel. (1973)

tőzsde

Estek az árak

• Budapest (MTI)

Nyitáskor még csak 62 ponttal, záráskor már 212 ponttal volt alacsonyabban a BUX a pénteki záróértékénél, a hétfői kereskedést 8466,48 ponton zárta. A határídós árak az azonnali index esésével azonos mértékben süllyedtek. A júniusi lejárattal 8642, a decemberi 9630, a jövő decemberi 11 ezer 644 ponton zárt. A Mol 170 forintot vesztett értékéből, záróára 6380 forint lett. A TVK árfolyama 90 forinttal került lejjebb, 4620 forinttal zárt. A Borsodtól Európa számos országáig jól fizető állásokkal várják.

rinttal kevesebbet, 10 ezer 405 forintot ért záráskor. Stagnált ugyanakkor az Inter-Európa Bank, megőrizte 16500 forintos árfolyamát.

A gyógyszerügyi papírok közül csak a Humán erősödött, amely nagyon jó negyedéves gyorsjelentést tett közzé ezen a napon. A papír árfolyama 3000 forintról 3195 forintra nőtt. Nem mondható el ugyanez az Egis negyedéves eredményeiről, s ez megletszött a részvény árfolyamán is: csaknem 1000 forintos visszaeséssel 9310 forinton zárta a kereskedést a gyógyszerügyi papír. A Demász árfolyama 18850 forintra csökkent. A Graboplast árfolyama 7865 forintra gyengült. A Pannonplast azonban stabilan tartotta a 9000 forintos árfolyamát.

Nyereményeső

ELŐFIZETŐI KLUBKÁRTYÁVAL RENDELKEZŐ OLVASÓINK KÖZÖTT NAPONTA 6000 Ft ÉRTÉKŰ AJÁNDÉKCSOMAGOT SORSOLUNK KI!

Játékunk mai nyertese: **RESZEGI LÁSZLÓNÉ**
6771 Szeged-Szőreg, Rózsátó u. 48.
Előfizetői klubkártyaszám: SZ 139 0021

A nyeremény átvehető: Szegeden, a Sajtóházban (Stefánia 10.), a marketingcsoportnál.

Figyele az újságot mindennap – hálta éppen Ön lesz a nyertesünk!

DÉLMAGYARORSZÁG